

Comisia economie, buget și finanțe

RAPORT asupra proiectului de lege privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr.418/2023 (nr.192 din 21.06.2024), I lectură

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de lege privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr.418/2023, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, în mod prioritar și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege are drept scop ajustarea indicatorilor bugetari la venituri și cheltuieli ca urmare a reestimării prognozelor principalilor indicatori macroeconomici pe anul curent precum și pe fondul executării bugetului de stat în primele 5 luni ale anului 2024 și revizuirii programelor bugetare în curs de realizare, inclusiv și a relațiilor inter bugetare.

Astfel, proiectul de lege prevede micșorarea veniturilor bugetului de stat cu 801,5 mil. lei și majorarea cheltuielilor bugetului de stat cu 386,3 mil. lei și a soldului bugetar cu 1 187,8 mil. lei, stabilindu-se la partea de venituri ale bugetului de stat suma de 65 830,5 mil. lei, la partea de cheltuieli ale bugetului de stat suma de 82 608,3,0 mil. lei, iar soldul bugetar (deficitul) la nivel de 16 777,8 mil. lei.

Modificările operate la partea de *venituri ale bugetului de stat* sunt următoarele:

Încasările la impozite și taxe - se diminuează cu 904,0 mil. lei sau cu circa 1,5%, intrările din granturi pentru suport bugetar vor crește cu 29,1 mil. lei, încasările din alte venituri se majorează cu 88,2 mil. lei.

Principalele diminuări intervin la încasările din:

- impozitul pe venitul persoanelor juridice cu - 650,0 mil. lei, ca rezultat al impactului măsurii de politică fiscală privind aplicarea cotei de impozitare de 0% asupra veniturilor întreprinderilor mici și mijlocii nedistribuite sub formă de dividende, aferente profitului perioadei fiscale 2023;

- TVA la mărfurile importate cu - 1 120,0 mil. lei, ca urmare a diminuării importurilor cu 6,6% în primele trei luni ale anului 2024 față de perioada similară a anului precedent.

Principalele tipuri de impozite și taxe, la care se propun majorări sunt la următoarele:

- impozitul pe venitul persoanelor fizice cu - 105,0 mil. lei din contul creșterii salariului mediu lunar brut cu 14,7% în termeni nominali în trimestrul I față de perioada similară a anului precedent;

- TVA la mărfurile produse și serviciile prestate pe teritoriul Republicii Moldova cu - 185,0 mil. lei, reieșind din mersul executării încasărilor în primele 5 luni ale anului curent, precum și ca urmare a creșterii consumului privat;

- accizele la mărfurile importate cu - 503,0 mil. lei din contul majorării numărului de mijloace de transport importate și majorării volumului de producției de tutun importat.

Modificările operate la partea de *cheltuieli ale bugetului de stat* sunt următoarele:

Cheltuielile curente se prevăd cu o majorare de circa 520,5 mil. lei sau cu 0,7% față de volumul aprobat și vor constitui 76 013,4 mil. lei.

Cheltuielile capitale se prevăd cu o micșorare de circa 134,2 mil. lei sau cu 2,0% față de volumul aprobat 6 729,1 mil. lei.

Ca urmare a redistribuirii economiilor identificate, principalele majorări de alocații prevăzute în proiectul de lege sunt pentru:

- fondul rutier - 380,0 mil. lei, destinate pentru reparația și întreținerea drumurilor naționale și regionale;

- Fondul pentru reducerea vulnerabilității energetice - 761,5 mil. lei, dintre care 416,1 mil. lei destinate compensațiilor la energie reflectate în facturile de plată, incluzând 231,1 mil. lei granturi primite prin intermediul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și 345,4 mil. lei pentru acordarea compensațiilor la energie sub formă de plată monetară, inclusiv pentru începutul sezonului rece 2024-2025;

- suplinirea alocațiilor pentru acordarea indemnizațiilor la nașterea copiilor, efectuate prin bugetul asigurărilor sociale de stat - 200,0 mil. lei;

- suplinirea alocațiilor pentru Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural - 100,0 mil. lei;

- transferuri către bugetele locale pentru asigurarea cheltuielilor de personal în instituțiile de învățământ și în școlile sportive - 663,7 mil. lei;

- acoperirea cheltuielilor aferente majorării valorii de referință pentru calcularea salariilor personalului din cadrul instituțiilor publice de învățământ care funcționează în regim de autogestione din subordinea autorităților publice centrale - 140,0 mil. lei.

Cheltuielile aferente proiectelor finanțate din surse externe se propun cu o micșorare de 59,7 mil. lei față de nivelul aprobat, urmare a propunerilor prezentate de către autorități și reieșind din estimarea potențialelor valorificări ale resurselor în cadrul proiectelor până la finele anului și vor constitui circa 3 551,3 mil. lei.

Cele mai mari diminuări se atestă în cadrul următoarelor proiecte:

- proiecte de susținere a Programelor în sectorul drumurilor - 229,8 mil. lei;

- proiectul „Programul sectorului energetic” - 168,2 mil. lei;

- proiectele de aprovizionare cu apă și canalizare în Republica Moldova - 105,0 mil. lei.

Totodată, se propun și majorări de cheltuieli în cadrul unor proiecte, cum ar fi:

- proiectul „Finanțarea adițională pentru Proiectul „Răspuns de urgență la COVID-19” - 148,4 mil. lei;

- proiectul „Învățământul superior” - 91,0 mil. lei;
- proiecte pentru susținerea unor măsuri în domeniul agriculturii - 145,0 mil. lei.

Cheltuielile de personal prevăzute în bugetul de stat se propun cu o micșorare de 863,1 mil. lei sau cu 6,7% față de volumul aprobat și vor constitui 12 009,1 mil. lei.

Cheltuielile pentru plata dobânzilor aferente serviciului datoriei de stat se estimează în sumă de 4 610,3 mil. lei, cu o micșorare de 507,4 mil. lei sau cu 9,9% față de aprobat 2024.

Cheltuielile pentru *prestații sociale*, se estimează în sumă de 2 040,5 mil. lei cu o majorare de 510,9 mil. lei, în special pentru Fondul pentru reducerea vulnerabilității energetice.

În aspectul grupelor funcționale, modificările la partea de cheltuieli se prezintă după cum urmează:

- *servicii de stat cu destinație generală* – se prevede o micșorare de 1688,0 mil. lei sau cu 11,8%;

- *servicii în domeniul economiei* – se prevede o micșorare de 73,0 mil. lei sau cu 0,8%;

- *apărare națională* – se prevede se prevede o micșorare de 36,6 mil. lei sau cu 2,0%;

- *ordine publică și securitate națională* – se prevede o majorare de 460,0 mil. lei sau cu 7,0%;

- *protecția mediului* – se prevede o micșorare de 14,6 mil. lei sau cu 2,4%;

- *gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale* – se prevede o majorare de 121,7 mil. lei sau cu 23,1%;

- *ocrotirea sănătății* – se prevede o majorare de 168,2 mil. lei sau cu 1,8%;

- *cultură, sport, tineret, culte și odihnă* – se prevede o majorare de 38,7 mil. lei sau cu 2,8%;

- *învățământ* – se prevede o majorare de 896,2 mil. lei sau cu 5,1%;

- *protecția socială* – se prevede o majorare de 513,3 mil. lei sau cu 2,4%.

Transferurile de la bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat se prevăd în sumă de 18 256,5 mil. lei, dintre care transferurile curente cu destinație specială pentru prestațiile sociale de stat și alte plăți, se propun spre majorare cu 449,8 mil. lei, constituind 12 408,1 mil. lei, iar transferurile curente cu destinație generală între bugetul de stat și bugetul de asigurări sociale (acoperirea deficitului) se propun spre micșorare cu 730,5 mil. lei, constituind 5 848,4 mil. lei.

Transferurile pentru acordarea compensațiilor la energie sub formă de plată monetară se majorează cu 345,4 mil. lei și vor constitui 1 122,5 mil. lei.

Transferurile către bugetele locale se vor majora cu 720,1 mil. lei sau cu 4,0% și vor constitui 18 623,0 mil. lei.

Prin proiectul de lege se propune modificarea structurii surselor de finanțare a deficitului, din contul revizuirii surselor interne și a intrărilor de împrumuturi externe, inclusiv și a celor pentru proiectele finanțate din surse externe.

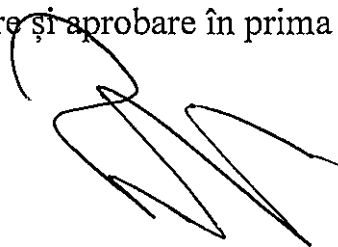
Principalele modificări la *sursele de finanțare a deficitului* bugetului de stat se referă la:

- *diminuarea activelor financiare* cu suma de 5 158,6 mil. lei;
- *majorarea datoriei* în sumă totală cu 8 655,3 mil. lei, pentru suport bugetar cu - 8 274,4 mil. lei și pentru proiecte finanțate din surse externe cu - 380,9 mil. lei;
- *soldurile de mijloace bănești* se vor majora cu 2 308,9 mil. lei, inclusiv la componenta de bază cu 2 359,9 mil. lei, iar la componenta proiecte finanțate din surse externe vor fi utilizate 51,0 mil. lei.

Conform estimărilor, soldul datoriei de stat la situația din 31 decembrie 2024 nu va depăși 125 632,8 mil. lei, înregistrând o majorare cu 107,1 mil. lei față de valoarea aprobată pentru sfârșitul anului 2024, dintre care soldul datoriei de stat externe va constitui 80 228,2 mil. lei, micșorându-se cu 730,7 mil. lei sau cu 0,9% față de valoarea aprobată, iar soldul datoriei de stat interne va constitui 45 404,6 mil. lei la valoarea nominală, majorându-se cu 837,8 mil. lei sau cu 1,9% față de valoarea aprobată.

Ca urmare a modificărilor propuse în proiectul de lege privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr.418/2023, pentru anul 2024 veniturile bugetului de stat se propun a fi stabilite la nivel de 65 830 540,0 mii lei și cheltuielile bugetului de stat la nivel de 82 608 340,0 mii lei, cu un deficit în sumă de 16 777 800,0 mii de lei.

Pornind de la cele menționate, Comisia susține proiectul de lege și îl propune Parlamentului spre examinare și aprobare în prima lectură.

Radu MARIAN
Președintele Comisiei